

Aan de raad

datum 16 november 2022
uw brief/kenmerk
zaaknummer 204148
behandeld door Rob Meijer
betreft Informatie stand van zaken Doorbraakaanpak Holland Rijnland
bijlage(n) 1

Beste raadsleden,

Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken in de jeugdbeschermingsketen. De inspectie Gezondheidszorg en Jeugd bracht op 8 juli 2021 een rapport uit naar aanleiding van de resultaten van de "Doorbraakaanpak", de aanpak van de lange wachttijden voor passende jeugdhulp van kinderen met een beschermingsmaatregel. Voor de vier betrokken jeugdhulpregio's, waaronder Holland Rijnland, is 6 maanden sprake geweest van "verscherpt toezicht". De reden hiervoor was dat de wachtlijst nog niet naar 0 was teruggebracht. In de regio is hard gewerkt aan het wegwerken van de wachtlijst. Dit is gelukt en "verscherpt" toezicht is in februari 2022 opgeheven. Middels een raadsbrief bent u hierover geïnformeerd in februari 2022 (zaaknummer 24436). In deze brief beschrijven we de maatregelen die we in Holland Rijnland verband en in onze eigen gemeente hebben genomen om de jeugdbeschermingsorganisaties te ondersteunen en de ingezette doorbraakaanpak te verduurzamen. Een uitgebreide beschrijving van het proces en de genomen maatregelen vindt u in de bijlage.

Jeugdbescherming is van toepassing op die kinderen waarbij de rechter heeft bepaald dat bescherming/toezicht noodzakelijk is, voor hun eigen veiligheid. Dit is niet hetzelfde als gesloten jeugdhulp waarbij de rechter heeft uitgesproken dat de vrijheid van het kind beperkt wordt (voor zijn/haar eigen veiligheid). In Nieuwkoop was er op 1 januari 2022 bij ongeveer 1% van de jeugd tussen de 0 en 18 jaar sprake van een jeugdbeschermingsmaatregel (ca 55 kinderen).

Vanaf eind vorig jaar volgen de landelijke ontwikkelingen elkaar in rap tempo op. Dit heeft in september 2022 geresulteerd in een maatregelenpakket beschreven in een brief van het ministerie van Jeugd en Veiligheid en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Kamer. Dit pakket aan maatregelen bestaat uit drie onderdelen::

1. *Verlaging van de caseload.* De brief van het Rijk geeft aan dat het Rijk

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop

Telefoon:

14 0172 (geen netnummer nodig)

Bezoekadres:

Postadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

Postbus 1

info@nieuwkoop.nl

2441 LE Nieuwveen

2460 AA Ter Aar

www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

hiervoor in 2022 t/m 2025 4 keer €10 miljoen ter beschikking stelt en gaat ervan uit dat de gemeenten eenzelfde bedrag zullen verstrekken.

2. De *invoering van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming [1] wordt versneld.*

Door de taken van Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) [2] anders te organiseren en met regionale veiligheidsteams te werken worden jeugdigen beter en sneller geholpen.

3. De brief noemt nog een *aantal lange termijnoplossingen* die bijdragen aan een verlichting van de problematiek van de jeugdbescherming, zoals het beperken van de reikwijdte van de Jeugdwet (in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd [3] en het versterken van de lokale teams.

In de regio ZW 4 [4] is men in 2020 gestart met de zogenaamde verbeterplannen. De GI's kregen op basis van hun verbeterplannen o.a. extra gemeentelijke middelen om de caseload van de jeugdbeschermers te verlagen en te verlichten.

In Holland Rijnland hebben de 3 GI's in 2022 een gemeentelijke bijdrage voor de caseloadverlaging van ruim € 670.000 toegekend. Voor de regio ZW 4 gaat het in 2022 om een bijdrage van ruim 3 miljoen euro.

Naast de verbeterplannen is de afgelopen periode veel werk gemaakt van de uitvoering van de doorbraakaanpak om de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel die langer dan 3 maanden op jeugdhulp wachten, te laten dalen.

Situatie doorbraakaanpak in Holland Rijnland en in Nieuwkoop (het gaat niet elke keer om dezelfde kinderen)

	sept 21	okt	nov	dec 21	Jan 22	feb	maart	apr	mei	juni	juli	okt 22
Holland Rijnland	26	26	22	16	14	9	8	13	13	14	14	16
Aantal Nieuwkoop	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0

Aan het verloop van de cijfers is te zien dat het is gelukt om het grote aantal wachtende kinderen van eind 2020 naar beneden te brengen. We vinden het huidige niveau nog steeds te hoog. Via het aanscherpen van de doorbraakaanpak, aandacht voor de wachtlijsten en het aanvullen van ontbrekend aanbod in overleg met de Serviceorganisatie Zorg willen we deze aantallen verder terugbrengen.

In het jeugd en gezinsteam van onze gemeente is sinds oktober 2022 2 uur per week een medewerker van Jeugdbescherming West aangesloten. Hiermee is de visie op veilig opgroeien door de veiligheidsketen heen geborgd en kan het Jeugd en Gezinsteam haar interventies effectief inzetten.

Onze grote dank gaat uit naar de werkers in de jeugdbeschermingsketen die ondanks de soms moeilijke omstandigheden zich met grote betrokkenheid blijven inzetten om jeugdigen in onveilige situaties te ondersteunen en weer perspectief te geven.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester

[1] Zie <https://www.nji.nl/jeugdbescherming/hoe-ziet-de-toekomst-eruit#de-jeugdbescherming-nu:-knelpunten>

[2] De Gecertificeerde Instellingen zijn de organisaties die Jeugdbeschermingsmaatregelen uitvoeren. In ZW 4 zijn dat Jeugdbescherming West, De William Schrikker Stichting en het Leger des Heils.

[3] [Hervormingsagenda Jeugd | VNG](#)

[4] Regio ZW 4 bestaat uit de samenwerkende jeugdhulpregio's: Haaglanden, Zuid Holland Zuid, Midden Holland en Holland Rijnland

Bijlage

1. Inleiding

De situatie in de jeugdbeschermingsregio Zuid West (ZW) 4, waar Holland Rijnland[1] deel van uitmaakt, was in juli 2021 aanleiding voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Jeugd en Veiligheid en het Rijk om verscherpt toezicht en respectievelijk Interbestuurlijk Toezicht in te stellen. Er wachtten te veel kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel op jeugdhulp. Om hiervoor tot oplossingen te komen, is de “doorbraakaanpak” gestart. Het toezicht is per februari 2022 gestopt. Hierover hebben wij u per Raadsinformatiebrief van 22 februari 2022 (zaaknummer 24436) geïnformeerd. De maandelijkse monitoring op ambtelijk niveau met de inspecties is eind augustus beëindigd.

2. Landelijke ontwikkelingen Jeugdbescherming (vanaf december 2021)

Vanaf eind vorig jaar volgen de landelijke ontwikkelingen elkaar in rap tempo op. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste:

- December 2021: de Gecertificeerde Instellingen (GI's, jeugdbeschermingsorganisaties)[2] sturen een brandbrief naar de minister van Justitie en Veiligheid, naar aanleiding hiervan wordt een breed overleg ingesteld met oa Rijk, VNG en de Jeugdautoriteit om plannen te ontwikkelen voor de jeugdbescherming[3].
- Juni 2022: het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) houdt regiogesprekken in de 12 jeugdbeschermingsregio's en stelt vast dat in alle regio's grote problemen spelen[4].
- September 2022: JenV biedt de evaluatie van de Wet herziening kindbeschermingsmaatregelen aan de Tweede Kamer aan[5], die hierop een spoeddebat aanvraagt vanwege de zeer kritische evaluatie. Naast enige verbeterpunten in de wet gaat het met name om de gebrekkige uitvoering ervan vanwege een te hoge caseload van de jeugdbeschermers.
- September 2022: JenV en VWS publiceren een brief[6] aan de Kamer met de aanpak voor verbetering van de jeugdbeschermingsketen. De brief van JenV en VWS beschrijft een maatregelenpakket dat uit 3 onderdelen bestaat:
  1. *Verlaging van de caseload*. De brief van het Rijk geeft aan dat het Rijk hiervoor in 2022 t/m 2025 4 keer €10 miljoen ter beschikking stelt en gaat ervan uit dat de gemeenten eenzelfde bedrag zullen verstrekken.
  2. *De invoering van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming [7] wordt versneld*. De brief geeft aan dat eind 2024 het wetsvoorstel naar de Kamer zal worden gestuurd. Door de taken van Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de GI's anders te organiseren en met regionale veiligheidsteams te werken worden jeugdigen beter en sneller geholpen.
  3. De brief noemt nog een *aantal lange termijnoplossingen* die bijdragen aan een verlichting van de problematiek van de jeugdbescherming, zoals het beperken van de reikwijdte van de Jeugdwet (in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd [8]) en het versterken van de lokale teams.

3. De huidige situatie in de regio ZW 4

Verbeterplannen organisatie GI's

Belangrijk onderdeel in de kwaliteitsverhoging voor de GI's in regio ZW4 zijn de zogenaamde verbeterplannen, waarmee we in 2020 zijn gestart. De GI's kregen op basis van hun verbeterplannen o.a. extra gemeentelijke middelen om de caseload

van de jeugdbeschermers te verlagen en te verlichten. De resultaten van de verbeterplannen zijn oa:

- Meer vaste jeugdbeschermers voor de kinderen;
- Meer inzet van preventieve jeugdbescherming/geen opnamestop meer bij 1 van de GI's;
- Extra ondersteuning voor jeugdbeschermers door de inzet van zorgcoördinatoren en ondersteunende jeugdbeschermers;
- Het ziekteverzuimpercentage bij de GI's is gedaald en ligt rond de 4,3%, landelijk is dat 7,1%;
- Het werkplezier van de jeugdbeschermers van de WSS en JB West gestegen. Bij JB West is er een stijging van 7,0 in 2020 naar 7,2 in 2022 en dat in een tijd dat de jeugdbescherming publicitair onder vuur ligt;

In Holland Rijnland hebben de 3 GI's in 2022 een gemeentelijke bijdrage voor de caseloadverlaging van ruim € 670.000 toegekend. Voor de regio ZW 4 gaat het in 2022 om een bijdrage van ruim 3 miljoen euro.

Situatie doorbraakaanpak in ZW 4

Naast de verbeterplannen is de afgelopen periode veel werk gemaakt van de uitvoering van de doorbraakaanpak om de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel die langer dan 3 maanden op jeugdhulp wachten, te laten dalen. Het aantal kinderen met een JB-maatregel dat wacht op passende hulp heeft zich in ZW 4 als volgt ontwikkeld:

Op peildatum 1 oktober 2022 staan er in Holland Rijnland 16 kinderen op de doorbraaklijst.

Situatie doorbraakaanpak in Nieuwkoop

De aantallen van de doorbraaklijst in onze eigen gemeente hebben zich als volgt ontwikkeld (het gaat niet elke keer om dezelfde kinderen):

Pagina-einde

	sept 21	okt	nov	dec 21	Jan 22	feb	maart	apr	mei	juni	juli	okt 22
Holland Rijnland	26	26	22	16	14	9	8	13	13	14	14	16
Aantal Nieuwkoop	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0

Aan het verloop van de cijfers is te zien dat het is gelukt om het grote aantal wachtende kinderen van eind 2020 naar beneden te brengen. We vinden het huidige niveau nog steeds te hoog. Via het aanscherpen van de doorbraakaanpak, aandacht voor de wachtlijsten en het aanvullen van ontbrekend aanbod in overleg met de Serviceorganisatie Zorg willen we deze aantallen verder terugbrengen.

Maatregelen doorbraakaanpak in Holland Rijnland

- We verlenen de extra gemeentelijke middelen voor de caseloadverlaging voor de jeugdbeschermers ook in 2023 en 2024. We zien in Holland Rijnland de bijdrage die we voor de caseloadverlaging aan de GI's ter beschikking stellen als de inzet die het Rijk in de cofinanciering van ons verlangt (zoals beschreven in de Kamerbrief van 14 september jl).
- De Regionale Experttafel voor Holland Rijnland (voor complexe zorgvragen) is per oktober 2022 gestart; in de RET onderzoeken de verwijzer en een groot aantal jeugdhulpaanbieders in gezamenlijkheid welke hulp er voor het gezin nodig en mogelijk is;
- In de week van de pleegzorg (november 2022) voeren we een campagne voor de werving van pleeg-en gezinshuisouders;
- We houden in het najaar van 2022 een waarderingsactie voor jeugdbeschermers;
- Het onderzoek naar oorzaken van en oplossingen voor de wachtlijsten in de J-GGZ wordt eind 2022 opgeleverd. De inzichten zullen wij met uw raad delen.
- We investeren in het zorglandschap, bv door het project "begeleid bezoek", waarbij de GI's nauw samenwerken met jeugdhulpaanbieder Cardea en door verhoging van jeugdbeschermingsmaatregel.

Maatregelen doorbraakaanpak in Nieuwkoop

In het jeugd en gezinsteam van onze gemeente is sinds oktober 2022 2 uur per week een medewerker van Jeugdbescherming West aangesloten. Hiermee is de visie op veilig opgroeien door de veiligheidsketen heen geborgd en kan het Jeugd en Gezinsteam haar interventies effectief inzetten

We zien dat onze inspanningen samen met de GI's een mooi effect hebben gehad, maar we hebben nog veel te doen. De situatie blijft fragiel, vooral door de steeds krappere arbeidsmarkt voor jeugdhulp in het algemeen en het minder wordende imago van het vak jeugdbeschermer.

[1] Regio ZW 4 bestaat uit de samenwerkende jeugdhulpregio's: Haaglanden, Zuid Holland Zuid, Midden Holland en Holland Rijnland

[2] De Gecertificeerde Instellingen zijn de organisaties die Jeugdbeschermingsmaatregelen uitvoeren. In ZW 4 zijn dat Jeugdbescherming West, De William Schrikker Stichting en het Leger des Heils.

[3] <https://www.jeugdzorgnederland.nl/wp-content/uploads/2021/12/Brief-aan-minister-Dekker-over-crisis-in-de-jeugdbescherming-8-dec-2021.pdf>

[4] Ook in het regiogesprek ZW4 van juli 2022 is vanuit de regio's en de GI's bij het Rijk aangedrongen op het nemen van de stelselverantwoordelijkheid en te zorgen voor goede (financiële) randvoorwaarden om de jeugdbescherming weer perspectief te geven.

[5] <https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3194>

[6] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/09/14/tk-kamerbrief-mbt-verbetering-van-de-jeugdbeschermingsketen>

[7] Zie <https://www.nji.nl/jeugdbescherming/hoe-ziet-de-toekomst-eruit#de-jeugdbescherming-nu:-kneelpunten>

[8] [Hervormingsagenda Jeugd | VNG](#)